

KOMISJA REWIZYJNA -26.09.2024r.

Sprawozdanie z promocji gminy i podejmowane działania przez Wójta Gminy Orońsko od marca do września 2024r.:

Organizacje pozarządowe-

1. 25 marca 2024 r. w hotelu Wasik, Krogulcza Sucha, gm. Orońsko odbyło się kolejne spotkanie projektu **Living Lab (Rustik)**.

Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele różnych instytucji, w tym: władze i pracownicy Urzędu Gminy w Orońsku, szkół i organizacji pozarządowych, a także lokalni przedsiębiorcy oraz przedstawiciele partnerów projektu: Instytut Polskiej Akademii Nauk(PAN) i Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA).

Living Lab- jest to innowacyjne środowisko, które łączy mieszkańców, przedsiębiorców, instytucje oraz administrację publiczną w celu współpracy nad rozwojem lokalnego potencjału, wypracowania nowych rozwiązań oraz promowania innowacji społecznych. Spotkanie miało charakter warsztatu opierającego się na analizie istniejących danych o regionie, potencjale m.in. **krzemienia czekoladowego**.

2. W niedzielę, 1 września 2024 roku nad szydłowieckim zalewem odbyły się Powiatowo-Gminne Dożynki – Szydłowieckie Wieńcowanie, których partnerem była Gmina Orońsko. Pośród wielu prezentowanych wieńców z powiatu szydłowieckiego, KGW z Chronowa zaprezentowało swój wieniec dożynkowy oraz częstowało gości przygotowanymi przez siebie potrawami regionalnymi.

3. 4 września 2024r. w Centrum Prasowym PAP odbyła się konferencja prasowa poświęcona inauguracji projektu „**Rozbudowa i modernizacja budynku Muzeum Rzeźby Współczesnej** wraz z zagospodarowaniem terenu w ramach rewitalizacji społecznej Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku”. Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku zawarło umowę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie projektu pn. „Rozbudowa i modernizacja budynku Muzeum Rzeźby Współczesnej wraz z zagospodarowaniem terenu w ramach rewitalizacji społecznej Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku”. Realizacja projektu jest możliwa dzięki wsparciu z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS).

4. Obchody 60-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Chronowie.

7 września 2024r., o godzinie 12.00 rozpoczęły się obchody 60-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Chronowie. Jubileusz odbył się pod patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego i Wójta Gminy Orońsko.

Działania Wójta

1. Spotkania z Seniorami ze Starych Babic

24 maja 2024 r. na zaproszenie Seniorów z Orońska, Rada Seniorów z Babic Starych odwiedziła Muzeum Rzeźby Polskiej. Seniorzy wizytę studyjną rozpoczęli od zwiedzania Pałacu Józefa Brandta, gdzie poznali historię życia i twórczości tego polskiego malarza i batalisty. Kolejnym punktem był spacer po zabytkowym orońskim parku dworskim, urządzonej w stylu angielskim w pierwszej połowie XIX wieku. Następnie Seniorzy w towarzystwie wójta gminy Orońsko Pana Sylwestra Różyckiego oraz starosty powiatu szydłowieckiego Roberta Górlickiego wzięli udział w wykładzie na temat wydobywanego na tamtych terenach krzemienia czekoladowego. Wykład poprowadziła Pani Katarzyna Kerneder-Gubała- archeolog z Instytutu PAN w Warszawie.

Wizytę zakończył wspólny obiad oraz wizyta w Klubie Senior + gdzie Seniorzy ze Starych Babic podzielili się wskazówkami i dobrymi praktykami dotyczącymi działalności Rady Seniorów i podejmowanych przez nią inicjatyw.

30 sierpnia 2024 roku Wójt Gminy Orońsko, Gminna Biblioteka Publiczna w Orońsku, Gminna Rada Seniorów w Orońsku oraz członkowie Klubu Seniora+ w Orońsku korzystając z zaproszenia Rady Seniorów pojechali z rewizytą do Starych Babic. Była okazja aby poznać instytucje kultury w Gminie Stare Babice oraz odwiedzić Centrum Misji Afrykańskiej w Bożęcinie Dużym – ośrodek rekolekcyjno-konferencyjny, prowadzony przez misjonarzy Stowarzyszenia Misji Afrykańskich. Spotkanie otworzył Pan Tadeusza Wiśniewski - Przewodniczący Klubu Seniorów Gminy Stare Babice, który poprzez projekcję filmu przybliżył oblicze działalności swojej Rady Seniorów.

2. Dzień Wspólnoty w Gminie Orońsko

W dniu **27 maja 2024 roku** Wójt Gminy Orońsko Sylwester Różycki wraz z przedstawicielami Związku Piłsudczyków RP Towarzystwa Pamięci Józefa Piłsudskiego Okręg Radom na czele z Prezesem płk Andrzejem Stefańskim oraz Przewodniczącym Rady Gminy Orońsko Jarosławem Molendą i delegacją PSP Orońsko złożył hołd ofiarom II Wojny Światowej.

3. Sportowy dzień z Aktywną Szkołą

30 czerwca 2024r. Ogólnopolska, integracyjna impreza sportowo-rekreacyjna realizowana w ramach Programu „Aktywna Szkoła” przez realizatora krajowego programu Fundację Orły Sportu, Wydarzenie „Sportowy dzień z Aktywną Szkołą” skierowane jest przede wszystkim do dzieci i młodzieży, ale również do dorosłych i seniorów.

4. „Halo wakacje”

W niedzielę **30 czerwca** na boisku Klubu Sportowego „Oronka” wspólnie świętowaliśmy rozpoczęcie wakacji. Impreza odbyła się w ramach realizacji programu profilaktycznego „Halo wakacje”, którego organizatorem była Gmina Orońsko. Wydarzenie otworzył wójt Gminy Orońsko Sylwester Różycki, a wydarzenie dostarczyło wszystkim niezapomnianych wrażeń i atrakcji.

5. W sobotę 6 .07.2024r., odbyła się Szydłowiecka Potupajka czyli 2. Powiatowy Przegląd Dorobku Artystycznego i Kulinarnego gmin z terenu powiatu szydłowieckiego oraz „ Bitwa Regionów”

Wydarzenie organizowane było przez Powiat Szydłowiecki i Samorząd Województwa Mazowieckiego w partnerstwie z Gminą Szydłowiec, Gminą Orońsko, Gminą Jastrząb, Gminą Chlewiska, Gminą Mirów, , Szydłowieckim Centrum Kultury - Zamek i Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu.

Na scenie ustawionej nad szydłowieckim zalewem dorobek artystyczny prezentowały rodzime zespoły z gmin powiatu szydłowieckiego. Między innymi wystąpiły „Wesołe Babeczki” z Klubu Senior+ z Orońska. Równolegle z występami odbywał się jarmark potraw regionalnych. Koło Gospodyń Wiejskich „Zawirowane Babki” z Chronowa przygotowały wiele potraw regionalnych a także potrawę uczestniczącą w konkursie „ Bitwa Regionów”. Był to konkurs kulinarny dla Kół Gospodyń Wiejskich pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, organizowane przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Folklorystyczne wydarzenie zakończyła letnia potańcówka na dechach, czyli „Szydłowiecka Potupajka” z Kapelą Bursów

6. W dniu 07 lipca 2024 roku w Zaborowiu, w gminie Orońsko odbył się „XXVII Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy”.

W tegorocznym Przeglądzie wzięło udział 8 zespołów ludowych, które zaprezentowały zwyczaje i obrzędy dawnej wsi. Łącznie w Przeglądzie wzięło udział ponad 100 artystów ludowych. Swoją obecnością zaszczycili nas m.in.: **Pan Rafał Molga** – Kierownik Delegatury Urzędu Mazowieckiego, **Pan Robert Górlicki** – Starosta Szydłowiecki, **Pani Anita Gołosz** - Wicestarosta Szydłowiecki – **Barbara Majewska** – Członek zarządu Rady Powiatu Szydłowieckiego, **Pani Aneta Furmańska** - z-ca Burmistrza Miasta Szydłowiec, **Pani Jadwiga Kopycka** – Przewodnicząca Rady Miejskiej w Szydłowcu, **Pan Albert Kijak** – Wójt Gminy Chlewiska **Pan Józef Bakula**- Sekretarz Gminy Orońsko, **Pan Jarosław Molenda**– Przewodniczący Rady Gminy w Orońsku, **Pani Agnieszka Dąbrowska** Sekretarz Miasta Jastrząb, **Pani Monika Zyzman- Wiśnios** – Biuro Powiatowe ARMR,

W tym roku XXVII Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy w Zaborowiu przybrał nową formę. Podczas Przeglądu Koła Gospodyń Wiejskich z Tomaszowa, z Wąsłowa oraz „Zawirowane Babki z Chronowa” częstowały przygotowanymi przez siebie potrawami kuchni regionalnej. Nie zabrakło także atrakcji dla dzieci. Dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko dla koneserów sztuki ludowej, na którym udostępniono księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej z pozycjami literatury regionu. Goście mieli możliwość nauczyć się pisać na maszynie i spróbować pisać obsadką ze stalówką maczaną w kałamarzu z atramentem. Swoje stoisko podczas Przeglądu miał także Mazowiecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej. W związku z realizacją projektu pn. „Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w podregionie radomskim można było dowiedzieć się o tworzeniu nowych miejsc pracy o rozwoju przedsiębiorczości społecznej.

7. Współpraca Orońska i Trebnitz w Niemczech

Współpraca pomiędzy Gminą Orońsko a miastami i landami w Niemczech. Polsko-niemiecka konferencja artystów, **odbyła się 16 lipca 2024 roku** w Trebnitz, w bliźniaczej do Centrum Rzeźby Polskiej instytucji kultury. Podczas konferencji referat plenarny wygłosił prof. Maciej Aleksandrowicz – dyrektor Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, a po zakończeniu części konferencyjnej odbyło się spotkanie robocze dotyczące planów współpracy międzyregionalnej. Uczestnikami tego spotkania ze strony polskiej byli: Sylwester Różycki – wójt Gminy Orońsko, Maciej Aleksandrowicz – dyrektor CRP w Orońsku, Emil Gawin – radny Rady Gminy Orońsko, Anna Lużyńska – Główny specjalista ds. Komunikacji Społecznej i PR Powiatu Szydłowieckiego oraz Zbigniew Stanik – kierownik wydziału projektów Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej. Natomiast stronę niemiecką reprezentowali: Gernot Schmidt - radny Powiatu Marchijsko-Odrzański, Elke Berendt - burmistrz Trebnitz oraz Darius Müller - kustosz zamku w Trebnitz i przedstawiciel partnerstwa Brandenburgii z regionami polskimi. Podczas spotkania omówiono potencjalne obszary współpracy, tj. kulturę, sztukę, turystykę, edukację, a także promocję regionalnych marek. **Omówiono także możliwość współpracy w ramach programów Erasmus, które umożliwiają m.in. organizację wymiany młodzieży.** O takiej wymianie młodzieży rozmawiano w perspektywie przyszłego roku. **Natomiast jesienią bieżącego roku zaplanowano rewizytę gości z Niemiec, podczas której planowane jest podpisanie oficjalnego porozumienia o współpracy regionów.**

8. Materiał TVP 3 z 02.08.2024r., Wójt Gminy Orońsko mówił o możliwościach pozyskania środków finansowych z funduszy unijnych na utworzenie **Europejskiego Rezerwatu Krzemienia Czekoladowego im. Stefana Krukowskiego**, co umożliwi nam tu rozwój turystyki i bezpośrednio wpłynie na rozwój ekonomiczny regionu”.

Naukowcy z Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, zakończyli prace wykopaliskowe w Orońsku koło Radomia. Znajduje się tam jedna z najstarszych w Europie kopalni krzemienia czekoladowego.

Kopalnia krzemienia czekoladowego w Orońsku to unikat na skalę europejską. Została odkryta prawie sto lat temu przez archeologa, Stefana Krukowskiego, jednak dopiero prowadzone w ostatnich latach badania pozwoliły na potwierdzenie, że stworzyli ją ludzie żyjący w tych okolicach około 13 tysięcy lat temu.

Jak mówiła Katarzyna Kerneder-Gubała, archeolog z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, wówczas kamień ten wykorzystywany był do produkcji narzędzi codziennego użytku, a także broni łowieckiej.

Górnicy sprzed 13 tysięcy lat pochodzili ze społeczności zbieracko-łowieckiej. Ich wyroby są znajdowane w promieniu 600 km od pokładów krzemienia. Na miejscu archeolodzy znaleźli m.in. groty strzał, noże, młoty. Są też narzędzia wykonane z poroża, najprawdopodobniej łosia.

Jak poinformował Jarosław Molenda, wiceprezes Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko, licząca prawie 13 tysięcy lat kopalnia została wpisana do rejestru zabytków. Powstał więc pomysł na utworzenie tam parku archeologicznego.

9. W dniu 15 sierpnia 2024r. na stadionie GKS „Oronka” w Orońsku odbył się „Festyn Rodzinny”. Tradycyjnie został zorganizowany w dniu odpustu parafialnego, w którym przypada święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Wójt szczególne podziękowania za współfinansowanie festynu skierował do Pani Magdaleny Nowackiej – Radnej Sejmiku Województwa Mazowieckiego, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

10. W niedzielę 18 sierpnia 2024 roku pod pomnikiem w Guzowie odbyła się uroczystość upamiętniająca wystąpienia chłopskie z 1934 roku.

W upamiętnienie tych wydarzeń historycznych zaangażowała się społeczność lokalna, pod kierunkiem sołtysów sołectwa Guzów i Guzów Kolonia. Uroczystości rozpoczęły się Mszą świętą w kaplicy w Guzowie, celebrowaną przez proboszcza ks. kan. Bolesława Mikruta w koncelebrze z ks. prof. Pawłem Kaletą. Po zakończeniu liturgii uczestnicy przeszli pod pomnik w Guzowie, gdzie przybyłych mieszkańców i gości powitał wójt Gminy Orońsko – Sylwester Różycki. W trakcie uroczystości pod pomnikiem, zostały złożone wiązanki kwiatów przez wójta i przewodniczącego Rady Gminy, a także przez sołtysów sołectwa Guzów i Guzów Kolonia oraz radnego z Guzowa. Na zakończenie oficjalnej części uroczystości został odśpiewany hymn Polski. Następnie Koło Gospodyń Wiejskich „Alle Babki” z Guzowa zaprosiło uczestników na degustację potraw regionalnych,

11. 21.08.2024r., władze gminy Orońsko złożyły hołd bohaterom walki o niepodległość w **bitwie pod Kowalą 21.08.1863r.** Przy pomniku upamiętniającym poległych wójt gminy Orońsko w asyście Pani sekretarz złożyli kwiaty i zapalili znicze.

W bitwie pod Kowalą 21 sierpnia 1863 roku w starciu z wojskami rosyjskimi zginęło 15 powstańców. Bitwa ta była jedną z niewielu zwycięskich walk w trakcie Powstania Styczniowego. W 1991 r. mieszkańcy Krogulczy Mokrej.

12. Obchody 80. rocznicy Bitwy pod Ciehostowicami - Budkami - Huciskiem

25.08.2024r., Wójt Gminy Orońsko wziął udział w obchodach 80 rocznicy Bitwy pod Ciehostowicami - Budkami – Huciskiem.

W kościele pw. Miłosierdzia Bożego w Budkach odbyła się uroczysta msza święta, po której uczestnicy udali się do miejsca pamięci w lesie, by tam oddać część poległym w bitwie w 1944 roku. Jednym z głównych punktów uroczystości było odsłonięcie odnowionego pomnika.

Na zakończenie uczestnicy udali się do szkoły im. Biskupa Jana Chrapka w Majdowie by tam obejrzeć spektakl artystyczny w wykonaniu uczniów szkoły.

13. Obchody 85. rocznicy bitwy pod Barakiem i 100-lecia powołania Korpusu Ochrony Pogranicza

W dniu 8.09.2024r. Wójt Gminy Orońsko Sylwester Różycki uczestniczył w obchodach upamiętniających 85. rocznicę bitwy pod Barakiem, stoczonyj w ramach wojny obronnej Polski 1939 roku., oraz w obchodach 100-lecia powołania Korpusu Ochrony Pogranicza.

Uroczystość była wyrazem hołdu i pamięci o obrońcach Ojczyzny, którzy poświęcili życie w szaczonej służbie, w imię suwerenności i niepodległości Rzeczypospolitej. Wyjątkowy charakter patriotycznego wydarzenia, organizowanego corocznie przez Powiat Szydłowiecki we współpracy z Nadwiślańskim Oddziałem Straży Granicznej w Warszawie i Gminą Szydłowiec, podkreślał fakt objęcia obchodów patronatem Biskupa Polowego Wojska Polskiego Wiesława Lechowicza.

Drugi dzień obchodów poświęcony był 100-leciu powołania Korpusu Ochrony Pogranicza i przebiegł na terenie Zespołu Szkół im. KOP w Szydłowcu.

14. W dniu 15.09.2024r., w Centrum Rzeźby Polskiej odbyła się pierwsza wycieczka organizowana przez Lokalną Organizację Turystyczną Ziemi Radomskiej, której członkiem jest Gmina Orońsko w ramach tegorocznego Radomskiego Festiwalu Podróży Małych pod nazwą „Sekrety Orońska: Pałacowe Tajemnice i Skarby Prehistorii” .

Wycieczka rozpoczęła się od prelekcji mgr Katarzyny Kerneder-Gubały z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, która przybliżyła historię krzemienia czekoladowego wydobywanego w okolicach Orońska przed tysiącami lat. Wójt Gminy Orońsko mówił m in. o potencjale krzemienia czekoladowego i jaki ma wpływ na rozwój ekonomiczny regionu’.

Następnie uczestnicy przenieśli się do XIX wieku, by poznać życie i twórczość Józefa Brandta – mistrza polskiej sztuki. Zwiedzali pałac oraz park gdzie artysta tworzył swoje monumentalne dzieła Na zakończenie przewidziano warsztaty kulinarne, które poprowadziły panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Tomaszowie, podczas których miejscowy kamień posłużył jako inspiracja do przygotowania smakołyków.

Wydarzenie współfinansowane było ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. Urząd Gminy w Orońsku, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Mazowsze Serce Polski.